

læret kom der mere Fasthed over denne Sag. Vi hilste derfor helt naturligt fra vor Side med stor Glæde denne ministerielle Skrivelses Fremkomst. Den var imidlertid en Torn i Øjet paa Højre, der har krævet, at den skulde tages tilbage, og desværre har den højtærede nuværende Indenrigsminister her været lydør overfor Højres Ønske og annulleret det nævnte Cirkulære. Ved det Lovforslag, vi har liggende for os, siges det rent ud, at det er forbudt at overflytte Enker fra Fattigvæsenet til Hjælpekassen. Ifølge en foretagen Undersøgelse var der 2,294 Enker med 6,032 Børn under offentlig Fattigforsørgelse, men der var 2,344 Enker med 5,633 Børn, som blev holdt oppe i Kraft af den Hjælp, de fik af vore Hjælpekasser. Det vil altsaa sige, at der er et større Antal Enker, der understøttes af Hjælpekasserne og bliver økonomisk set holdte oppe derved, end der er under Fattigvæsenet. Jeg synes, det er i høj Grad beklageligt, at en Udvikling som denne standses, og jeg synes, at saa længe vi, dog vel med nogen Udsigt til at naa et Resultat, forhandler Spørgsmaalet om en Enkeforsørgelseslovgivning, er det rimeligt ikke at gribe saa afgørende og forstyrrende ind paa dette Omraade, som sket er. Vi har ikke faaet den Enkeforsørgelseslov, som ogsaa dette Lovforslag peger paa, og om vi faar det i denne Samling, er sikkert højest tvivlsomt. Hvis det Forfatningsforslag, vi i disse Dage har diskuteret her i Tinget, bliver til Lov, er der vel neppe Tvivl om, at vi hurtigt vil naa til ogsaa at faa Enkeloven gennemført. Men det forekommer mig urigtigt paa nærværende Tidspunkt at vedtage et Lovforslag, der hviler paa den Forudsætning, at Enkerne skal hjælpes ved Vedtagelsen af det Lovforslag, der vel ligger i Landstinget, men med hvis Vedtagelse det maaske har lange Udsigter.

Det, der er sket ved, at man har forbudt Kommunerne at overføre Enker fra Fattigvæsenet til Hjælpekasserne, er, at man igen i Henseende til Forsørgelse har placeret Enkerne paa samme Bænk som Forbrydere og Drukkenbolte, og jeg synes, dette er trist. I den By, hvor jeg har den Ære at have Sæde i det kommunale Raad, beklager vi meget, at vi ikke har maattet gøre en human Gerning her, den, vi havde begyndt, men som vi ved et ministerielt Magtsprog er blevet standsede i. Jeg kan navnlig ikke slutte mig til en Bestemmelse som den, det ærede Medlem fra Nørresundby (S. Frederiksen) nys gav

sin Tilslutning, nemlig den, der fastsætter en Begrænsning af Hjælpen. Ved Lovens § 4 bestemmes det, som det ærede Medlem allerede har nævnt, at der i et Tidsrum af 18 Maaneder ikke maa udbetales større Hjælp end gennemsnitlig et Beløb af 10 Kr. pr. Maaned, altsaa i alt 180 Kr.; naar denne Grænse er naaet, ophører Hjælpekassens Bistand i et helt Aar. Jeg vil tage et Eksempel fra det kommunale Liv hjemme i min By, og jeg kunde nævne mange andre, men jeg skal nøjes med et enkelt, der viser, hvor uheldigt og endog hvor uforvarsligt en saadan Bestemmelse i Hjælpekasseloven vil virke. Der kom for kort Tid siden til mig en Kvinde, som var blevet Enke, med 2 ukonfirmerede Børn. Hun var kun 50 Aar, men dog var hendes Helbredstilstand saa stærkt nedbrudt, at hun omtrent var ude af Stand til at bidrage til sit eget og sine Børns Underhold. Ved Henvendelse til den lokale Hjælpekasses Bestyrelse lykkedes det mig at faa denne Bestyrelse til at bevilge den omtalte Enke en Hjælp af 1 Kr. om Dagen. Hjælpen kunde ikke godt være mindre, som Forholdene var. Men hvis dette Lovforslag vedtages, tvinges vi altsaa til at nedsætte Understøttelsen for denne Enke til et Gennemsnitsbeløb af 10 Kr. pr. Maaned, og naar hun i halvandet Aar har faaet 180 Kr., maa vi ingenting give hende i et helt Aar. Saa siger den højtærede Indenrigsminister: Javel, men saa kommer forhaabentlig Enkeloven, og saa vil hun til sine 2 ukonfirmerede Børn opnaa en Hjælp af 72 Kr. om Aaret til hvert. Det kan hun; det bliver 144 Kr. i et Aar, og i de 18 Maaneder giver det 3×72 Kr., altsaa 216 Kr. for Børnenes Vedkommende. Hun kan nu i halvandet Aar faa 180 Kr. af Hjælpekassen, det bliver i disse halvandet Aar en Hjælp paa 396 Kr., men saa kommer Bestemmelsen om, at hun efter at have faaet 180 Kr. ikke maa faa nogen Hjælp af Hjælpekassen i samfulde 12 Maaneder. I den Tid maa hun nøjes med de 72 Kr. pr. Barn eller 144 Kr., som ifølge Enkelovforslaget er tiltænkt hende. Det er en Selvfølge, at man, naar man i det praktiske Liv har haft Lejlighed til at gøre sig bekendt med slige Forhold — det er kun et Eksempel af mange, jeg her fremdrager —, ikke kan give en Bestemmelse som den i § 4 foreslaaede sin Tilslutning ved en Revision af Hjælpekasselovgivningen.

Jeg kunde tænke mig et andet Forhold, hvor det ikke drejer sig om Enker,